

Vejle den 17.09.2025

Til Vildtforvaltningsrådet

Det er kommet os for øre at udfordringen omkring anvendelse af saddle og climbers ved jagt, er blevet sat på dagsordenen ved mødet i Vildtforvaltningsrådet. Vi i Foreningen af Danske Buejægere er særdeles positive over at emnet bliver taget op, da dette har særlig relevans for buejægere, hvorfor vi gerne byder ind med saglige iagttagelser og erfaringer på området.

Som vi ser det, må det være i alles interesse at dyrelivet i skov- og naturområderne skal være så uforstyrret som muligt og at vores natur og landskab ikke på nogen måde skæmmes. Det må også være i de flestes interesse at se på muligheder, der kan optimere etikken i den jagt der udøves.

Climbers, hang-ons og saddles er alle jagtredskaber der kan bidrage til ovenstående og vi vil i det følgende beskrive fordelene af at benytte disse redskaber, set ud fra forskellige perspektiver.

Formål

Climbers, hang-ons og saddles har ved buejagt helt samme formål som skydestiger og skydetårne, nemlig at komme på en vertikal afstand af vildtet. Derved undgås det at vildtet skræmmes, hvilket giver større mulighed for et etisk korrekt skud og det giver samtidigt et sikkert pilefang.

Buejagts etiske grundlag bygger på vildtets uvidenhed om jægerens tilstedeværelse. Når vildtet ikke opdager jægeren, skræmmes det ikke og det forholder sig roligt. Et roligt vildt optimerer muligheden for sikkert træf, så vildtet hurtigt forender på en etisk korrekt måde. Climbers, hang-ons og saddles er ikke et skjul, men jagtredskaber der hæver brugeren fra grunden og giver ham mulighed for at falde i med det træ den er fæstnet til.

Derudover sikrer den vertikale position et fornuftigt pilefang, der forhindrer skade på andre personer eller andet vildt end målet. Pilefanget giver også jægeren mulighed for at finde og inspicere pilen og derved få oplysninger om dens nøjagtige placering på vildtet.

Beskrivelse og kategorisering

En **climber** er todelt med et sæde med armlæn og med en lille platform, som bliver monteret med wire rundt om et træ. Platformen og sædet kan flyttes vertikalt uafhængig af hinanden. Når man står på platformen, kan man hæve sædet ved at løfte i armlænene, hvorefter man hænger i armlænene og med fødderne trækker platformen med op og derved opnås klatring. Når ønsket højde er nået, sikres platform med strop rundt om træet.

En **hang-on** – også kaldt treestand – er sæde og platform i ét, som monteres med strop rundt om et træ i en passende højde. Oftest medfølger separate trin, der monteres med stropper op af træet, så man kan klatre op til sædet og platformen.

En **saddle** er et seletøj med indbygget sæde der hænger i et reb som er fæstnet med en strop over saddlens højde. Ved brug af saddle anvendes træsidene eller træets grene som platform. Saddlen giver øget mobilitet og fleksibilitet sammenlignet med traditionelle platforme.

En **skydestige** – også kaldt hochsitz og jagtstige – defineres som et sæde på en stige. En stige defineres som 'trin mellem to parallelle stænger'. Skydestiger står op ad et træ og er flytbare, så de kan fjernes efter brug. Den manglende platform på den traditionelle skydestige, besværliggør brugen af bue, da en sikker affyring kræver en god fodposition.

Ikke alle de ovenstående jagtredskaber er lige anvendelige for buejægere. Selv om formålet med brugen af dem alle er helt den samme, er det kun skydestigen – som er den mindst anvendelige – der per definition er nævnt i BEK 1652 som brugbar på nuværende tidspunkt. Anvendelsen af climbers, hang-ons og saddles hjælper til at optimere etisk og forsvarlig buejagt.

Lovgivningen om skydesiger

Sædet på en climber, en hang-on eller en saddle er ganske vidst ikke monteret på en stige, men derudover er formålet med brugen helt det samme, som ved brugen af skydestige. Det har da også længe været den generelle opfattelse blandt mange jægere og fagpersoner, at disse jagtredskaber er i samme kategori som skydestiger, da de ligesom skydestiger er et 'ikke permanent' sæde der kan flyttes.

Climbers, hang-ons og saddles er alle sæder, der ikke er monteret på en stige, hvilket er årsagen til debatten om hvorvidt disse jagtredskaber er anvendbare ifølge BEK nr 1652 kap. 1 § 1, 2 *stk. 2. vedr. jagt fra kunstigt skjul*. I BEK nr 1652 omtales undtagelsen, der gør det muligt at jage fra skydestige. Det virker misvisende at trinene under en skydestige bliver udslagsgivende for om den er lovlig som jagtredskab, da trinene i sig selv kun anvendes før og efter jagten og ikke under selve jagten. Bør det være selve trinene, der gør et jagtredskab lovligt? Jagtetikken og et sikkert træf optimeres ikke af at der er trin under sædet. Bør det være definitionen af ordet 'stige', der skal bestemme om jagtredskabet er lovligt? Bør det ikke i stedet være jagtetik, dyrevelfærd og natur- og miljøhensyn, der ligger bag en beslutning om et jagtredskab må anvendes?

Climbers, hang-ons og saddles er sammenlignelige med og kan kategoriseres som skydestiger, når man ser bort fra trinene, men i stedet ser på formålet med brugen, deres egenskaber og måden de anvendes på. Derved kan de underlægges de samme love som skydestiger (BEK nr 1652 kap. 1 § 1, 2 *stk. 2*).

Foretrukne jagtredskaber

Skydestiger og jagttårne er som oftest designet og bygget til jægere med riflede våben og i mindre grad til buejægere. Deres udformning besværliggør at trække en bue, endsige affyre den sikkert.

Højden på jagttårnes sider er til gene eller hinder for den nedadgående vinkel buearmen skal være i når der sigtes, da buejagt altid foregår på meget korte afstande. Meget få jagttårnes sider tilgodeser muligheden for et rent skud, hvilket øger risikoen for uhensigtsmæssigt træf.

Skydestiger er lavet til siddende jagt. Det er meget svært at trække en bue når man sidder ned og det kan være helt umuligt at få den korrekte position af overkroppen, der sikrer et præcist sigte og afsendelse af pilen. Den manglende platform på en skydestige vanskeliggør en god fodstilling, der giver mulighed for korrekt kropspose til optimal træk og sigte for en etisk forsvarligt skud.

Climbers, hang-ons og saddles minimerer de gener, der kan føre til dårlige afsendelse af pilen. Disse jagtredskaber giver større bevægelighed og mulighed for god fodposition og derved optimeres muligheden for det rene skud.

Dyrevelfærd

Buejagt fra climbers, hang-ons og saddles minimerer at vildtet bliver forstyrret. Under anvendelsen fylder de ikke meget i naturen og efter endt jagt fjernes de, og kan derved hverken ses eller lugtes af vildtet. Vildtet har gode sanser og blivende jagtredskaber kan derfor gøre vildtet nervøst, så det må være optimalt for dyrevelfærden at jagtredskaber helt fjernes efter anvendelsen.

Ved brug af climbers, hang-ons og saddles minimeres risikoen for anskydninger og forøges muligheden for et godt træf til et roligt vildt. Et godt træf sikrer at vildtet forender hurtigt og minimerer derfor også vildtets flugtafstand.

Naturhensyn

Climbers, hang-ons og saddles forstyrrer dyrene minimalt. Som regel vil hverken dyr eller mennesker lægge mærke til dem, da de er meget små, er midlertidige og de fjernes efter brug. Der er ingen blivende tegn på at de har været der og træet har ikke taget skade. De medtages efter endt jagt og skæmmer derfor ikke naturen, når de ikke er i brug.

Konklusion

I BEK 1652 omtales jagttårne og skydestiger. Disse bør defineres ud fra deres anvendelse og ikke efter deres fysiske udformning. En mere korrekt måde at omtale disse jagtredskaber i BEK 1652, kunne være som jagtplatforme og jagtsæder, hvilket også giver plads til brugen af sammenlignelige jagtredskaber som climbers, hang-ons og saddles.

Anvendelsen af climbers, hang-ons og saddles ophøjer de i jagtloven ønskede parametre for ansvarlig og etisk buejagt, bedre end skydestiger.

Climbers, hang-ons og saddles kan være medvirkende til at sikre den bedst mulige dyrevældfærd og de skæmmer ikke i naturen.

På vegne af bestyrelsen i Foreningen af Danske Buejægere

De bedste hilsener

Christian H. de Thurah
Bestyrelsesmedlem
Svendsgade 44, 7100 Vejle
+45 3113 6611 | cht@fadbdk

